

อุ๋ทอง : อัตลักษณ์สู่ลวดลายวัฒนธรรมสำหรับสิ่งทอร่วมสมัย
U Thong: Identity to Cultural Patterns for
Contemporary Textiles

สุวดี ประดับ¹ และมลลิกา จงจิตต์^{1*}
Suwadee Pradab¹ and Manlika Jongchit^{1*}

¹ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กรุงเทพฯ 10300

¹ Faculty of Home Economics Technology, Rajamangala University of Technology PhraNakhon, Bangkok, 10300, Thailand

* Corresponding Author: E-mail: manlika.j@rmutp.ac.th

(Received: March 20, 2024; Revised: October 16, 2024; Accepted: November 25, 2024)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ออกแบบ และสร้างสรรค์ลวดลายด้วยกระบวนการทางนวัตกรรม ศิลปะร่วมสมัย และศึกษาความพึงพอใจของบุคคลทั่วไป ที่มีต่อลวดลายจากอัตลักษณ์วัฒนธรรมอุ่งทง มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้ ศึกษาข้อมูล ออกแบบลวดลายจากอัตลักษณ์อุ่งทง จำนวน 3 กลุ่ม คือ กลุ่มศิลปะ วัฒนธรรม และภูมิปัญญา จำนวน 45 ลวดลาย ใช้ในนวัตกรรม การวาด ระบาย การหยด และการแต้ม ด้วยสี โปสเตอร์ นำภาพไปตกแต่งด้วยโปรแกรมสเก็ตบุคส์ (Autodesk Sketch Book) คัดเลือก 15 ลวดลาย เพื่อเป็นลวดลายต้นแบบอัตลักษณ์อุ่งทง นำไปพิมพ์บนผืนผ้าด้วยเทคนิคดิจิทัลปริ้น 3 ลวดลาย คือ ลวดลาย จากเจดีย์อุ่งทง ลวดลายจากสร้อยลูกปัดอุ่งทง และลวดลายจากพวงมโหตร สอบถามความพึงพอใจ จากบุคคลทั่วไป จำนวน 100 คน นำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง มีอายุ 31- 40 ปี อาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ รายได้ต่อเดือน 30,001 บาทขึ้นไป มีความพึงพอใจต่อลวดลายต้นแบบ ดังนี้ ความพึงพอใจต่อลวดลายจาก สร้อยลูกปัดอุ่งทง อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ค่าเฉลี่ย 4.67 ความพึงพอใจต่อ ลวดลายจากธรรมจักรอุ่งทง อยู่ในระดับมากที่สุด ทุกข้อ ค่าเฉลี่ย 4.68 ความพึงพอใจต่อลวดลายจากพวงมโหตร อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ค่าเฉลี่ย 4.76 ลวดลาย สื่อถึง อัตลักษณ์อุ่งทง ใช้เป็นต้นแบบให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภออุ่งทง จังหวัดสุพรรณบุรีได้ตี มีรูปแบบร่วมสมัย

คำสำคัญ: อุ่งทง อัตลักษณ์ ลวดลายวัฒนธรรม สิ่งทอร่วมสมัย

Abstract

The objectives of this research were to design and create textile patterns using innovative contemporary art processes and to investigate the satisfaction of the general public with contemporary textile patterns from the U Thong cultural identity. The research methodology was to study the data and design textile patterns based on three sets of U Thong identities: art, culture, and wisdom, totaling 45 patterns. Textile patterns were created using innovative drawing, watercolor painting, and dripping and dabbing with poster paint, then embellished with the Sketch Book application (Autodesk Sketch Book). 15 patterns were chosen to be prototypes of the U Thong identity, and 3 prototype patterns, namely the U-Thong Chedi identity, the U Thong bead necklace identity and the Phuang Mahot identity, were printed on fabric by using digital printing techniques. A satisfaction questionnaire was distributed to 100 respondents of the general public to assess their level of satisfaction with the prototype pattern. Averages, percentages, and statistics were used to analyze the data. The data analysis found that the majority of respondents were female, aged 31-40, employed by state enterprises, and had a monthly income of 30,001 baht or higher. The respondents were most satisfied with the U Thong bead necklace pattern, giving it an average rating of 4.67. They were most satisfied with the Dhamma Chakra U Thong pattern, giving it an average rating of 4.68. Moreover, they were most satisfied with the Phuang Mahot pattern, giving it an average rating of 4.76. These patterns, with their contemporary designs, can represent U Thong's identity.

Keywords: U Thong, Identity, Cultural Patterns, Contemporary Textiles

บทนำ

สังคมไทยเป็นสังคมที่อยู่ในช่วงของการพัฒนาเพื่อนำไปสู่ความเท่าเทียมกับนานาประเทศ เมื่อประเทศมีความมั่นคงทุกภาคส่วนก็สามารถนำพาประเทศไปสู่ความเท่าเทียมกับนานาประเทศได้ แต่ในปัจจุบันสังคมไทยยังไม่สามารถที่จะสร้างความเข้มแข็งได้ สืบเนื่องจากสภาพเศรษฐกิจ การเมือง และผลกระทบจากการแพร่หลายของโรคระบาดโควิดที่ส่งผลต่อชีวิตมนุษย์ทุกคน ประชาชนส่วนใหญ่ต่างพากันดิ้นรนเพื่อความอยู่รอด ดังนั้นการพัฒนาชุมชนจึงเป็นการพัฒนาพื้นฐานเพื่อให้ชุมชนได้มีอาชีพที่มั่นคงนำไปสู่ความเข้มแข็งในระดับประเทศต่อไป นอกจากนี้สังคมไทยยังมีทุนทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย ยากที่จะประเมินค่าได้จึงเป็นโอกาสดีที่จะหยิบเอาทุนทางวัฒนธรรมมาประยุกต์ใช้เพื่อก่อให้เกิดรายได้โดยไม่ต้องลงทุนมหาศาล เกิดการสร้างสรรค์ผลงานแนวร่วมสมัย ที่มีคุณค่า มีมูลค่า มีประวัติยาวนาน และต่อยอดให้เป็นผลิตภัณฑ์สิ่งทอแนวร่วมสมัยสามารถจำหน่ายได้ทั้งในและต่างประเทศ

อุทงเป็นอาณาจักรที่เก่าแก่ก่อนสมัยอยุธยา เป็นเมืองเก่ามีโบราณวัตถุต่าง ๆ มากมาย มีวัฒนธรรมและเป็นศูนย์กลางทางศาสนาพุทธและศาสนาพราหมณ์ เป็นยุคสมัยของศิลปะที่มีเอกลักษณ์เฉพาะ ส่งอิทธิพลไปยังเมืองต่าง ๆ ศิลปะอุทงที่สำคัญได้แก่ งานประติมากรรมทางศาสนา ภาพลวดลายปูนปั้นประดับ ผลงานวรรณกรรมยอดเยี่ยมเรื่องขุนช้างขุนแผน เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จัดเป็นทุนทางวัฒนธรรมที่สำคัญของอุทง ปัจจุบันอุทงเป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดสุพรรณบุรีที่มีประวัติศาสตร์มาอย่างยาวนาน มีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ผลิตผลงานทางด้านผ้าและสิ่งทอ แต่ยังคงขาดการนำเอาทุนทางวัฒนธรรมและศิลปะร่วมสมัยมาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดความหลากหลายและร่วมสมัยเป็นที่สนใจของผู้บริโภค จากเหตุผลดังกล่าวนักวิจัยจึงเห็นความสำคัญที่จะนำทุนทางวัฒนธรรมและศิลปะร่วมสมัยมาสร้างสรรค์ลวดลายทางวัฒนธรรม โดยใช้วัฒนธรรมศิลปะร่วมสมัยให้มีความเป็นอัตลักษณ์เฉพาะ เป็นสินค้าของวิสาหกิจชุมชนในอำเภออุทง ชุมชนสามารถนำไปสร้างเป็นอาชีพเพื่อสร้างรายได้ให้กับครอบครัวและชุมชน เมื่อชุมชนมีความเข้มแข็งก็จะนำไปสู่การพัฒนาให้เท่าเทียมกับนานาประเทศได้

วัตถุประสงค์ของการผลิตผลงานสร้างสรรค์

1. ออกแบบและสร้างสรรค์ลวดลายสิ่งทอด้วยกระบวนการทางนวัตกรรมศิลปะร่วมสมัย
2. ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อลวดลายสิ่งทอจากอัตลักษณ์วัฒนธรรมอุทง

การทบทวนวรรณกรรม

อัตลักษณ์อุทง อัตลักษณ์ (Identity) หมายถึง ลักษณะพิเศษเฉพาะตัว ที่บ่งบอกหรือชี้ชัดของบุคคล ชุมชน สังคมหรือประเทศ เช่น เชื้อชาติ ภาษา ศาสนาและวัฒนธรรมท้องถิ่น ที่ไม่มีทั่วไปและเป็นสากลกับสังคมอื่น ๆ หรือความเป็นหนึ่งเดียว ที่ไม่มีผู้ใดเหมือน อัตลักษณ์ของอุทง จึงหมายถึง สิ่งที่บ่งบอกถึงความเป็นอุทง เช่น ภาษา ศิลปะ วัฒนธรรม อาหาร เป็นต้น แหล่งศูนย์รวมอัตลักษณ์ของอุทง ส่วนใหญ่จะถูกรวบรวมอยู่ในแหล่งชุมชนเมืองโบราณทวารวดีอุทง เป็นแหล่งโบราณคดีที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศไทย ตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำจรเข้สามพัน ตำบลอุทง อำเภออุทง จังหวัดสุพรรณบุรี ภายในตัวเมืองและบริเวณปริมณฑลพบโบราณสถานและโบราณวัตถุในวัฒนธรรมแบบทวารวดีเป็นจำนวนมาก เมืองอุทงเป็นเมืองท่าโบราณมาตั้งแต่ก่อนประวัติศาสตร์ตอนปลาย เป็นรัฐโบราณรุ่นแรกในดินแดนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมอินเดีย [5] ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ, มปป)

โดยใช้นวัตกรรม คือการนำแนวความคิด การปฏิบัติหรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ ที่ยังไม่เคยมีใช้มาก่อน หรือเป็นการพัฒนาตัดแปลงจากของเดิมที่มีอยู่แล้วให้ทันสมัย [4] กิดานันท์ มลิทอง เป็นการพัฒนาตัดแปลงจากของเดิมที่มีอยู่แล้วให้มีความทันสมัย

ศิลปะร่วมสมัย [9] กำจร สุนพงษ์ศรี ได้กล่าวว่า ศิลปะร่วมสมัยเกิดจากการผสมผสานระหว่างศิลปะนามธรรมและศิลปะแนว expressionist มีการแสดงออกอย่างอิสระเสรีและใช้สีที่ค่อนข้างสดใสแสดงภาวะทางอารมณ์ของศิลปินที่เกิดขึ้นโดยฉับพลัน เป็นการนำ แนวสี และรูปทรงมาใช้ในการแสดงความรู้สึกในการสร้างสรรค์งานศิลปะออกมา โดยจัดไว้สำนึกซึ่งองค์ประกอบแนวนี้ใช้รูปทรงแบบเรขาคณิตไม่ใช้ความคิดสมัยใหม่ การสร้างงานศิลปะจะอยู่บนพื้นฐานเพียงจิตบริสุทธิ์อย่างเดียวย่อมไม่มีความเจริญงอกงาม ศิลปะร่วมสมัยเกิดขึ้นในช่วงชีวิตของเรา เริ่มต้นขึ้นในช่วงปลายศตวรรษที่ 20 หรือช่วงต้นศตวรรษที่ 21 รูปแบบศิลปะแบบดั้งเดิมที่ได้รับความนิยมในศตวรรษที่ 20 มีการพัฒนาเป็นศิลปะร่วมสมัย ได้รับอิทธิพลอย่างกว้างขวางจากยุคโลกาภิวัตน์ ความก้าวหน้าทางวัฒนธรรมและเทคโนโลยีที่หลากหลาย มีการสร้างสรรค์โดยการผสมผสานของวัสดุ วิธีการ แนวคิด รูปแบบ โครงสร้าง และหลักการ ในบริบทที่กว้างขึ้น ทั้งในแง่ของอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมทำให้เกิดงานศิลปะที่สร้างขึ้นในยุคปัจจุบัน

นวัตกรรมศิลปะร่วมสมัย หมายถึง รูปแบบที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะร่วมสมัย เช่น แนวคิด โครงสร้าง วัสดุ เทคนิค วิธีการ สี ลวดลาย เป็นต้น ซึ่งศิลปะร่วมสมัยประเภทต่างๆ ก็จะมีกระบวนการสร้างงานที่แตกต่างกันออกไป เช่น ด้านทัศนศิลป์ (Visual Arts) เป็นงานศิลปะที่ใช้ตาในการรับรู้ ได้แก่ งานจิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม วรรณกรรม นาฏกรรม เป็นต้น การสร้างสรรค์ผลงานที่ใช้กระดาษ สี ดินสอ ปากกา พู่กัน โดยวิธีการขีด เขียน วาด ระบาย ฯลฯ ปัจจุบันมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานส่งเสริมให้วงการศิลปะมีเทคนิคในการสร้างงานศิลปะเพิ่มมากขึ้น ทำให้ผู้สร้างสรรค์มีประสบการณ์ใหม่ ๆ ในการผลิตผลงานในรูปแบบสื่อที่แตกต่างจากเดิม เช่น การใช้เทคโนโลยี AR และ VR ในการจัดแสดงผลงาน นิทรรศการและพรีเซนเทชัน Re-Imagine Performing Arts เริ่มพัฒนาการนำเสนอ ที่ผสมผสานศิลปะ ดนตรี การแสดง และเทคโนโลยีใหม่ๆ เช่น โครงการโรงละครโพธิ์ (Bodhi Theatre) ซึ่งใช้การฉายภาพ 3 มิติ หรือเทคโนโลยีในการจัดนิทรรศการศิลปะสามมิติ การใช้โปรเจกเตอร์เพื่อแสดงภาพเคลื่อนไหว และกราฟิกทุกชนิด จนกระทั่งแสง สี เสียง บนพื้นผิวทำให้วัตถุหรือสถานที่ที่เคลื่อนไหวดูมีชีวิตขึ้นมา [1] อธิชา ชูสุทธิ์

ระเบียบวิธีวิจัย

วิธีดำเนินการศึกษาใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลอยู่ทองจากเอกสาร หนังสือ ตำรา และการลงพื้นที่ อ.อุ๋ทอง จ.สุพรรณบุรี นำมาศึกษาแนวคิด ทฤษฎีในการออกแบบ ลวดลายวัฒนธรรม ด้วยนวัตกรรมทางศิลปะร่วมสมัย จำนวน 45 ลวดลาย นำมาคัดเลือกจำนวน 15 ลวดลาย โดยศึกษาความพึงพอใจของบุคคลทั่วไป จำนวน 100 คน สำหรับเป็นลวดลายต้นแบบ และคัดเลือก จำนวน 3 ลวดลาย เพื่อนำไปพิมพ์ลงบนผืนผ้า ด้วยเทคนิคดิจิทัลปริ้น โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของบุคคลทั่วไป ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้แก่ เป็นบุคคลทั่วไป ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling)

จากผู้ที่ยินดีตอบแบบสอบถาม จำนวน 100 คน โดยใช้สูตรการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

มีวิธีการในการคำนวณเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่าง จากประชากรด้วยวิธีการ ดังนี้
การใช้สูตรคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เมื่อทราบจำนวนของประชากร [2] Cochran ใช้สูตร

$$n = \frac{Nz^2 \sigma^2}{NE^2 + z^2 \sigma_x^2}$$

โดยที่ n เป็นขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N เป็นขนาดของประชากร

E เป็นความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้

σ^2 เป็นความแปรปรวนของประชากร

σ_x^2 z เป็นค่า z จากตาราง ที่ระดับความเชื่อมั่นที่กำหนด

เมื่อ $\alpha = .05$ หรือมีระดับความเชื่อมั่น 95 % มีค่า $z = 1.96$

เมื่อ $\alpha = .01$ หรือมีระดับความเชื่อมั่น 99 % มีค่า $z = 2.58$

2. แบบสอบถามความคิดเห็นในการคัดเลือกลดตาย

3. เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อลดตายอัตลักษณ์

วัฒนธรรม อุ้งทอง แบ่งข้อคำถามออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจที่มีต่อลดตายจากอัตลักษณ์อุ้งทอง ในรายด้านประกอบด้วย

1. ลดตายสื่อถึงอัตลักษณ์อุ้งทอง

2. ลดตายร่วมสมัย

3. ลดตายมีความเหมาะสม

4. ลดตายมีความสวยงามเหมาะสมสำหรับผลิตภัณฑ์สิ่งทอ

5. ความเหมาะสมของสีและลดตาย

6. ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบลดตาย

7. ความแปลกใหม่ของลดตาย

8. ด้านความเหมาะสมของลดตายสำหรับกลุ่มอาชีพวิสาหกิจชุมชน อำเภออุ้งทอง

จังหวัดสุพรรณบุรี

แบบสอบถามวัดระดับความพึงพอใจ 5 ระดับ (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ตามทฤษฎีของ Likert ดังนี้

5 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมาก

3 หมายถึง ระดับความพึงพอใจปานกลาง

2 หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อย

1 หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามโดยนำไปทดลองใช้กับบุคคลทั่วไปที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน คำนวณความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ได้เท่ากับ 0.98

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

3. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) แทนค่าความพึงพอใจในแต่ละระดับ กำหนดความหมายในแต่ละระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการแปลระดับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 - 5.00 แปลความหมาย ระดับพึงพอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 - 4.50 แปลความหมาย ระดับพึงพอใจมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 - 3.50 แปลความหมาย ระดับพึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 - 2.50 แปลความหมาย ระดับพึงพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.50 แปลความหมาย ระดับพึงพอใจน้อยที่สุด [10]

ศึกษาและรวบรวมข้อมูลอัตลักษณ์อยู่ทองจากเอกสาร หนังสือ ตำรา และการลงพื้นที่ อ.อยู่ทอง จ.สุพรรณบุรี นำมาศึกษาแนวคิด ทฤษฎีในการออกแบบ ออกแบบลวดลายวัฒนธรรม ด้วยนวัตกรรมทางศิลปะร่วมสมัย จำนวน 45 ลวดลาย นำมาคัดเลือก จำนวน 15 ลวดลาย โดยศึกษาความพึงพอใจของบุคคลทั่วไป จำนวน 100 คน สำหรับเป็นลวดลายต้นแบบ และนำไปพิมพ์ลงบนผืนผ้า จำนวน 3 ลวดลาย

ขั้นตอนการออกแบบลวดลาย ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับอัตลักษณ์อยู่ทอง นวัตกรรมศิลปะร่วมสมัยการออกแบบลวดลายสิ่งทอ โดยการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและการลงพื้นที่สำรวจข้อมูล โดยเก็บข้อมูลจากพิพิธภัณฑ์แห่งชาติอยู่ทอง)

2. ศึกษาอัตลักษณ์ของอำเภออยู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี นำมาใช้ในการออกแบบลวดลาย อัตลักษณ์ของอำเภอ อยู่ทองประกอบไปด้วยคำขวัญ ได้แก่ แหล่งรอยพระพุทธรูป เกียรติประกาศเรื่องทอผ้า เจ้าพ่อพระยาจักร ถิ่นรักไทยทรงดำ ถ้ำเสือพระดี มีคอกช้างดิน ถิ่นแก่น้ำตกร มรดกเมืองอยู่ทอง ซึ่งมีอัตลักษณ์ที่สำคัญ ๆ ได้แก่ วัดเขาดีสลัก ธรรมจักรศิลาทวารวดี ลอยกระทงสวรรค์ โครงการสร้างสรรค์ศิลปะร่วมสมัย เพื่อต่อยอดทุนทางวัฒนธรรม [6] นอกจากนี้ยังมีแหล่งโบราณคดีที่สำคัญ คือ แหล่งโบราณคดีอยู่ทอง มีโบราณวัตถุ และโบราณสถานจำนวนมากที่เป็นศิลปะในแบบทวารวดี เช่น เจดีย์อยู่ทอง ธรรมจักร พระพุทธรูป สร้อยลูกปัด เป็นต้น จากการศึกษาอัตลักษณ์ของอยู่ทอง พบว่ามีงานจิตรกรรม ประติมากรรม (ธรรมจักร) สถาปัตยกรรม (เจดีย์อยู่ทอง) ดนตรีพื้นบ้าน ศิลปะหัตถกรรม ภาษา เครื่องประกอบการแต่งกาย อาหารและสมุนไพรพื้นบ้าน เทศกาลหัวโตอยู่ทอง นิทานพื้นบ้าน (จระเข้สามพัน) พวงมโหตร จักสาน ตะกร้าบุญ จักสาน พัดโบก ก่องข้าว หรือแอบข้าว ขมุก กะเหล็บ จากอัตลักษณ์ทั้งหมด นำมาจัดกลุ่ม 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มศิลปะ กลุ่มวัฒนธรรม และกลุ่มภูมิปัญญา

3. ออกแบบลวดลาย จากอัตลักษณ์อยู่ทอง 3 กลุ่ม นำมาคัดเลือกอัตลักษณ์ 9 อัตลักษณ์ เพื่อออกแบบลวดลาย โดยใช้หลักทฤษฎี 3R ประกอบด้วย Reduce (การปรับลดทอนรายละเอียดของลวดลาย) Reuse (การนำลวดลายแบบเดิมกลับมาใช้ซ้ำ) Reconstruction (การออกแบบลวดลายขึ้นมาใหม่) โดยการนำ R ทั้ง 3 มาผสมผสานในการออกแบบ ดังนี้

1. การวาดลวดลายโดยใช้ดินสอ ปากกา ร่างภาพลงบนกระดาษร้อยปอนด์ ใช้ฟู่กัน การระบาย โปสเตอร์ สีไม้ ทั้งแบบเรียบ ระบายสีเดียว ระบายหลายสีเพื่อให้เห็นความแตกต่างของสีในลวดลาย

2. นำแบบร่างไปปรับตกแต่งด้วยโปรแกรมสเก็ทบุคส์ (Autodesk Sketch Book)

3. การพิมพ์ นำลวดลายมาพิมพ์ลงบนผืนผ้า โดยใช้เทคนิคการพิมพ์แบบแบบดิจิทัล

การออกแบบลวดลาย

1. กลุ่มศิลปะ ประกอบด้วย ประติมากรรม ได้แก่ ธรรมจักร สถาปัตยกรรม ได้แก่ เจดีย์อุทุมพร และเรือนไททรงดำ (ยอดจั่วประดับชอกกุด)
  2. กลุ่มวัฒนธรรม ประกอบด้วย เครื่องประกอบการแต่งกาย (สร้อยลูกปัด) เทศกาลหัวโตอุทุมพร นิทานพื้นบ้าน (จรเข้สามพัน)
  3. กลุ่มภูมิปัญญา ประกอบด้วย พวงมโหตร จักสาน (ตะกร้าบุญ) ก่องข้าวหรือแอ็บข้าว
- ดังภาพที่ 1

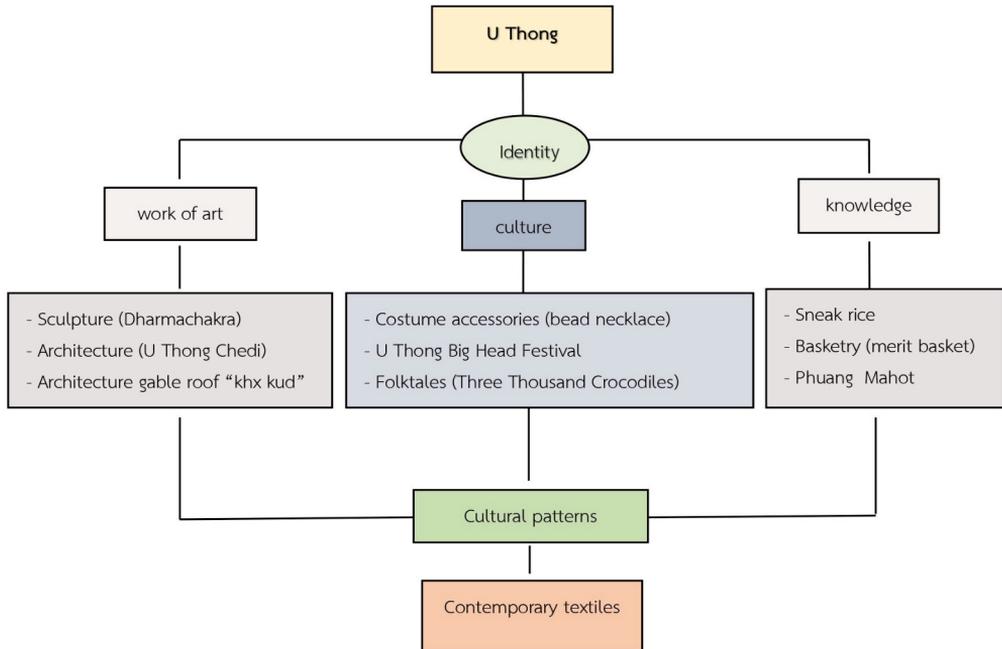

Figure 1 Shows the origin of cultural patterns from the U Thong identity

กลุ่มสีที่ใช้กำหนดในการออกแบบลวดลาย โดยใช้กลุ่มสีจากสีไทยโทน ซึ่งเป็นสีที่อ่อนหวาน สีไม่สด เป็นสีที่เหมาะสมกับการออกแบบในด้านสิ่งทอ ดังภาพที่ 2

Figure 2 The color groups used in the design

ลวดลายจากอัตลักษณ์อุทุมพร จากอัตลักษณ์อุทุมพรทั้ง 3 กลุ่ม ๆ ละ 3 อัตลักษณ์ รวม 9 อัตลักษณ์ ๆ ละ 5 ลวดลาย นำมาออกแบบภาพร่าง และกำหนดสี รวมทั้งสิ้น 45 ลวดลาย ดังนี้

กลุ่มศิลปะ

การออกแบบลวดลายจากธรรมจักร ดึงเอกลักษณ์ของธรรมจักรมาออกแบบ โดยใช้ เส้นโค้ง เส้นตรง มาจัดวางในรูปวงกลม แบ่งช่องลายออกเป็น 12 ช่องตามลักษณะของธรรมจักร โดยตัดแปลง เพิ่มลด และตัดทอน ลายเส้น ให้มีความแตกต่างกันในแต่ละภาพ

การออกแบบลวดลายจากเจดีย์อุทุมพร ใช้เส้นโค้งมาจัดวางในลักษณะของรูปทรงเจดีย์ และฐานเจดีย์

การออกแบบลวดลายจากสัญลักษณ์ของเรือนไททรงดำ (ยอดจั่วประดับชอกุก) นำสัญลักษณ์ของชอกุก มาออกแบบโดยการตัดทอน เพิ่มลด ผสมผสาน และจัดวางในรูปแบบต่างๆ

กลุ่มวัฒนธรรม

การออกแบบลวดลายจากสร้อยลูกปัดอุทุมพร นำลักษณะของลูกปัดและสายสร้อยมาตัดแปลง เพิ่มลด ตัดทอน จัดวางในลักษณะของเส้นตรง และรูปร่างเรขาคณิต ให้มีจังหวะในลักษณะของสายสร้อย

การออกแบบลวดลายจากเทศกาลหัวโตอุทุมพร ใช้สัญลักษณ์ของเทศกาลหัวโตอุทุมพร คือหน้ากากที่ใช้สวมใส่สำหรับเฉลิมฉลองเทศกาลมาออกแบบและจัดวางในรูปแบบต่าง ๆ

การออกแบบลวดลายจากนิทานพื้นบ้าน (จระเข้สามพัน) จระเข้สามพัน คือ ตำนานของอุทุมพร ซึ่งสัญลักษณ์คือจระเข้ นำรูปจระเข้มาออกแบบลวดลายโดยการประยุกต์ ตัดทอน รายละเอียดและจัดวางในลักษณะต่างๆ

กลุ่มภูมิปัญญา

การออกแบบลวดลายจากพวงมโหตร ดึงเอกลักษณ์ของพวงมโหตร มาออกแบบโดยตัดแปลง ตัดทอนลวดลายแต่ให้คงรูปแบบของพวงมโหตรไว้

การออกแบบลวดลายจากจักสาน (ตะกร้าบุญ) ดึงลวดลายของเครื่องจักรสานมาออกแบบ จัดวางโดยใช้ลายเส้น จัดวางในท่วงท่าต่างๆ โดยการขัดกัน การซ้อนทับ การไขว้กัน

การออกแบบลวดลายจากก่องข้าวหรือแอ็บข้าว ใช้เส้นรอบนอกของรูปทรงก่องข้าว มาออกแบบ ลด ตัดทอนรายละเอียดของก่องข้าว ด้านหน้าและด้านบน และจัดวางในรูปแบบต่าง ๆ ดังภาพที่ 3 - 5

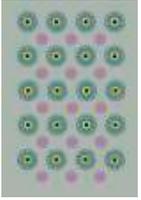
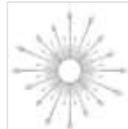
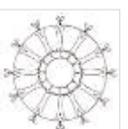
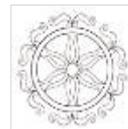
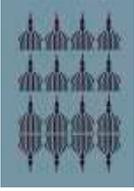
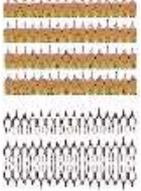
Art Group	Pattern				
<p data-bbox="185 230 315 293">Sculpture (Dharmachakra)</p> 	<p data-bbox="346 196 360 215">1</p> 	<p data-bbox="517 196 530 215">2</p> 	<p data-bbox="688 196 701 215">3</p> 	<p data-bbox="858 196 872 215">4</p> 	<p data-bbox="1029 196 1042 215">5</p>
<p data-bbox="185 654 292 757">Architecture (U Thong Chedi)</p> 	<p data-bbox="346 620 360 639">6</p> 	<p data-bbox="517 620 530 639">7</p> 	<p data-bbox="688 620 701 639">8</p> 	<p data-bbox="858 620 872 639">9</p> 	<p data-bbox="1029 620 1056 639">10</p>
<p data-bbox="185 1079 297 1176">Architecture gable roof "Kho Kud"</p> 	<p data-bbox="346 1045 373 1064">11</p> 	<p data-bbox="517 1045 544 1064">12</p> 	<p data-bbox="688 1045 715 1064">13</p> 	<p data-bbox="858 1045 885 1064">14</p> 	<p data-bbox="1029 1045 1056 1064">15</p>

Figure 3 The cultural patterns of art group

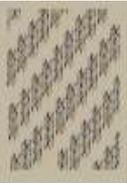
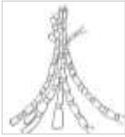
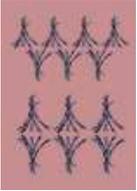
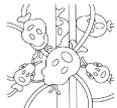
culture Group	Pattern				
Costume accessories (bead necklace) 	1 	2 	3 	4 	5
U Thong Big Head Festival 	6 	7 	8 	9 	10
Folktales Three Thousand Crocodiles 	11 	12 	13 	14 	15

Figure 4. The culture patterns of cultural group

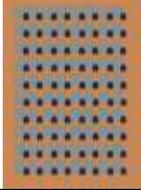
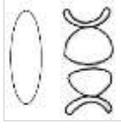
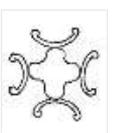
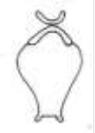
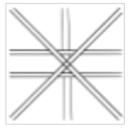
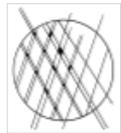
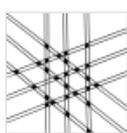
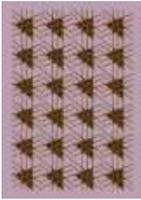
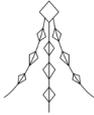
Wisdom Group	Pattern				
Sneak rice 	1 	2 	3 	4 	5
Basketry (merit basket) 	6 	7 	8 	9 	10
Phuang Mahot 	11 	12 	13 	14 	15

Figure 5 The cultural patterns of wisdom group

ผลการออกแบบลวดลาย จำนวน 45 ลวดลาย นำมาคัดเลือกเพียงกลุ่มละ 5 ลวดลาย โดยสมาชิกกลุ่มอาชีพ อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี สำหรับเป็นลวดลายต้นแบบ รวมจำนวน 15 ลวดลาย ผลการคัดเลือก ลวดลาย สรุปได้ ดังนี้

1. กลุ่มงานศิลปะ ได้แก่ ลวดลายที่ 2 4 6 14 และ 15
2. กลุ่มวัฒนธรรม ได้แก่ ลวดลายที่ 1 2 4 5 และ 10
3. กลุ่มภูมิปัญญา ได้แก่ ลวดลายที่ 2 4 5 11 และ 15 รวมทั้งสิ้น จำนวน 15 ลวดลาย ดังตารางที่ 1

Table 1. Showing the results of selecting the U Thong identity cultural patterns

Group	Pattern															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Art		✓		✓		✓									✓	✓
Culture	✓	✓		✓	✓					✓						
Wisdom		✓		✓	✓							✓				✓

สรุปผลการออกแบบลวดลายวัฒนธรรม

Group	Selected pattern (prototype)				
Art	 Pattern 2	 Pattern 4	 Pattern 6	 Pattern 14	 Pattern 15
Culture	 Pattern 1	 Pattern 2	 Pattern 4	 Pattern 5	 Pattern 10
Wisdom	 Pattern 2	 Pattern 4	 Pattern 5	 Pattern 11	 Pattern 15

Figure 6 Selected patterns for use as a prototype patterns amount 15 patterns

คัดเลือกลวดลายจาก 15 ลวดลายเพียง 3 ลวดลาย โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน คัดเลือกเพียงกลุ่มละ 1 ลวดลาย นำมาพิมพ์ลงบนผืนผ้า ผลการคัดเลือกลวดลาย กลุ่มงานศิลปะได้แก่ลวดลายที่ 1 (อัตลักษณ์จากเจดีย์อุทุมพร) กลุ่มวัฒนธรรม ได้แก่ลวดลายที่ 2 (อัตลักษณ์จากสร้อยลูกปัดอุทุมพร) และกลุ่มภูมิปัญญา ได้แก่ลวดลายที่ 4 (อัตลักษณ์ จากพวงมโหตร)

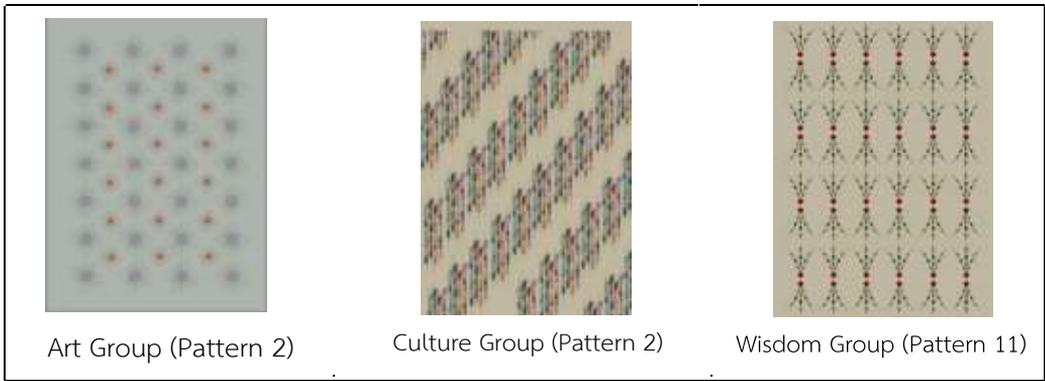

Figure 7 3 Patterns for printing on fabric

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาอัตลักษณ์ของอุ้มทองนำมาออกแบบลวดลายสิ่งทอโดยใช้แนวคิดกรมศิลปากรร่วมสมัย โดยศึกษาเอกสาร หนังสือ ตำรา และการลงพื้นที่ อ.อุ้มทอง จ.สุพรรณบุรี นำมาศึกษาแนวคิด ทฤษฎีในการออกแบบลวดลายวัฒนธรรม ด้วยแนวคิดกรมศิลปากรร่วมสมัย นำมาวิเคราะห์ และสังเคราะห์เพื่อให้เข้าใจถึงอัตลักษณ์สำหรับการออกแบบลวดลาย สิ่งทอสำหรับกลุ่มอาชีพวิสาหกิจชุมชน อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษา ดังนี้

1. การออกแบบและสร้างสรรค์ลวดลายสิ่งทอด้วยกระบวนการทางแนวคิดกรมศิลปากรร่วมสมัย อัตลักษณ์ของอุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี อำเภออุ้มทอง เป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดสุพรรณบุรี ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของจังหวัด แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 13 ตำบล ประกอบด้วย ตำบลกระเจัน ตำบลจรเข้สามพัน ตำบลเจดีย์ ตำบลดอนคา ตำบลดอนมะเกลือ ตำบลบ้านไช้ ตำบลบ้านดอน ตำบลพลับพลาไชย ตำบลยั้งทะเลยาด ตำบลสระพังลาน ตำบลสระยายโสม ตำบลหนองไฉ่ และตำบลอุ้มทอง พบร่องรอยการอยู่อาศัยของชุมชนตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์-ทวารวดี อายุประมาณ 1,500-2,500 ปี ภายในเมืองโบราณอุ้มทอง อีกทั้งในพื้นที่อำเภออุ้มทอง มีชาวไทยเชื้อสายลาวอยู่หลายกลุ่ม ได้แก่ ลาวเวียง ลาวโซ่ง (ไทยทรงดำ) และลาวครั่งซึ่งเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ดังนั้นในปัจจุบันอำเภออุ้มทองส่วนหนึ่งถูกยกให้เป็นพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเมืองโบราณอุ้มทอง เพื่อพัฒนาฟื้นฟูเมืองโบราณให้กลับมาสู่ความรุ่งเรือง สมบูรณ์ ไปด้วยทรัพยากร และเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่สำคัญของจังหวัดสุพรรณบุรี [6] มีคำขวัญ ได้แก่ แหล่งรอย พระพุทธบาท เกียรติประกาศเรื่องทอผ้า เจ้าพ่อพระยาจักร ถิ่นรักไทยทรงดำ ถ้ำเสือพระดี มีคอกช้างดิน ถิ่นแก่น้ำตกลมรดกเมืองอุ้มทอง ซึ่งมีอัตลักษณ์ที่สำคัญ ๆ ได้แก่ วัดเขาตีสลัก ธรรมจักรศิลาทวารวดี ลอยกระทงสวรรค์ โครงการสร้างสรรค์ศิลปกรรมร่วมสมัยเพื่อต่อยอดทุนทางวัฒนธรรม [3] นอกจากนี้ยังมีแหล่งโบราณคดีที่สำคัญคือแหล่งโบราณคดี อุ้มทอง มีโบราณวัตถุ และโบราณสถานจำนวนมากที่เป็นศิลปะในแบบทวารวดี เช่น เจดีย์อุ้มทอง ธรรมจักร พระพุทธรูป สร้อยลูกปัด เป็นต้น จากการศึกษา อัตลักษณ์ของอุ้มทอง พบว่ามีงานจิตรกรรม ประติมากรรม (ธรรมจักร) สถาปัตยกรรม (เจดีย์อุ้มทอง) ดนตรีพื้นบ้าน ศิลปหัตถกรรม ภาษา เครื่องประกอบ การแต่งกาย อาหารและสมุนไพรพื้นบ้าน เทศกาลหัตถ์ อุ้มทอง นิทานพื้นบ้าน (จรเข้สามพัน) งานจักสานได้แก่ พวงมโหตร ตะกร้าบุญ พัดโบก ก่องข้าว แอ็บข้าว ขมุก หรือกะเหล็บ จึงนำอัตลักษณ์ทั้งหมด 15 อัตลักษณ์

มาจัดกลุ่มเป็น 3 กลุ่ม คัดเลือกเพียงกลุ่มละ 3 อัตลักษณ์ รวม 9 อัตลักษณ์ ๆ นำมาออกแบบอัตลักษณ์ ละ 5 ลวดลาย รวมทั้งสิ้น 45 ลวดลาย ดังนี้

1. กลุ่มศิลปะ ประกอบด้วย ประติมากรรม ได้แก่ธรรมจักร สถาปัตยกรรม ได้แก่เจดีย์อุทุมพร และ เรือนชาติพันธุ์ ไททรงดำ (ชอกูด)

2. กลุ่มวัฒนธรรม ประกอบด้วย สร้อยลูกปัดโบราณ เทศกาลหัวโตอุทุมพร จรเข้สามพัน

3. กลุ่มภูมิปัญญา ประกอบด้วย ก่องข้าว หรือแอ็บข้าว จักสาน พวงมโหตร นำมาออกแบบลวดลาย โดยใช้หลักทฤษฎี 3R ประกอบด้วย Reduce (การลดทอนรายละเอียด) Reuse (การนำแบบเดิมกลับมาใช้ซ้ำ) Reconstruction (การออกแบบขึ้นมาใหม่) โดยการนำ R ทั้ง 3 มาผสมผสานในการออกแบบ รูปแบบที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะร่วมสมัย เช่น แนวคิด โครงสร้าง วัสดุ เทคนิค วิธีการ สี ลวดลาย เป็นต้น เลื่อนนวัตกรรมศิลปะร่วมสมัย ด้านจิตรกรรม ได้แก่ วิธีการวาด การระบายในต้นแบบ และใช้โปรแกรมสเก็ทบุคส์ (Autodesk Sketch Book) สำหรับ การตกแต่งลวดลาย นำมาคัดเลือกลวดลาย กลุ่มละ 5 ลวดลาย สำหรับเป็นลวดลาย ต้นแบบ จำนวน 15 ลวดลาย และนำมากำหนดลวดลายใหม่เป็นลวดลายที่ 1-15 ลวดลาย ผลสรุป ดังนี้ ลวดลายกลุ่มงานศิลปะ ได้แก่ ลวดลายที่ 2, 4, 6,14 และลวดลายที่ 15 กลุ่มวัฒนธรรม ได้แก่ลวดลายที่ 1, 2, 4, 5, และลวดลายที่10 กลุ่มภูมิปัญญาได้แก่ลวดลายที่ 2, 4, 5, 11 และลวดลายที่ 15 นำมาคัดเลือกเพียง 3 ลวดลายสำหรับพิมพ์ลงบนผืนผ้าด้วยเทคนิคการพิมพ์แบบดิจิทัลปรินต์

2. ศึกษาผลความพึงพอใจของบุคคลทั่วไปที่มีต่อลวดลายสิ่งทอจากอัตลักษณ์อุทุมพร โดยใช้แบบสอบถามวัดระดับความพึงพอใจ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ( ) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) จากบุคคลทั่วไปจำนวน 100 คน โดยวิธีสุ่มแบบบังเอิญ พบว่าลวดลายวัฒนธรรมจากอัตลักษณ์อุทุมพร ทั้ง 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มศิลปะ ประกอบด้วย ประติมากรรม ได้แก่ ธรรมจักร สถาปัตยกรรม ได้แก่ เจดีย์อุทุมพร และเรือนไททรงดำ (ยอดจั่วประดับชอกูด) กลุ่มวัฒนธรรม ประกอบด้วย สร้อยลูกปัดโบราณ เทศกาลหัวโตอุทุมพร จรเข้สามพัน และ กลุ่มภูมิปัญญา ประกอบด้วย ก่องข้าว หรือแอ็บข้าว จักสาน พวงมโหตร ผลความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ดังตารางที่ 2 และ 3

Table 2. Summary of 3 pattern Analysis of satisfaction pattern from the General person

Factors of evaluate	Art Group (Pattern 2)		Culture Group (Pattern 2)		Wisdom Group (Pattern 11)	
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
1. The pattern can convey the identity of U Thong.	4.77	0.47	4.82	0.46	4.83	0.38
2. The designs are contemporary	4.64	0.59	4.59	0.74	4.80	0.42
3. The pattern design is appropriate	4.68	0.53	4.57	0.67	4.72	0.49
4. Suitability of colors and patterns	4.71	0.52	4.62	0.66	4.86	0.37
5. Creativity in pattern design	4.64	0.56	4.78	0.41	4.71	0.60
6. The novelty of creating patterns	4.71	0.59	4.54	0.77	4.73	0.55
7. Suitability of colors for textiles	4.77	0.51	4.64	0.64	4.79	0.41
8. The harmony of patterns with artistic innovation	4.59	0.71	4.79	0.41	4.65	0.54
9. The styles, patterns and textiles are contemporary	4.69	0.56	4.70	0.54	4.62	0.58
10. Overall aesthetics	4.54	0.68	4.67	0.57	4.80	0.47
11. Suitability of the prototype pattern for the community enterprise occupational group, U Thong District, Suphan Buri Province.	4.72	0.51	4.60	0.66	4.80	0.49
Mean summary	4.68	0.57	4.67	0.59	4.76	0.48

จากตารางที่ 2 พบว่า ลวดลายอัตลักษณ์จากกรรมจักรอุทอง อยู่ในระดับมากที่สุดในทุกข้อ มีค่าเฉลี่ย 4.68 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.57 ด้านลวดลายสามารถสื่อถึงอัตลักษณ์ของอุทอง มีค่าเฉลี่ย 4.77 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อยู่ที่ 0.47 ด้านความเหมาะสมของสีกับสิ่งทอ มีค่าเฉลี่ย 4.77 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.51 ด้านความเหมาะสมของลวดลายต้นแบบสำหรับกลุ่มอาชีพวิสาหกิจชุมชน อำเภออุทอง จังหวัดสุพรรณบุรี มีค่าเฉลี่ย 4.72 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อยู่ที่ 0.51 ลวดลายอัตลักษณ์จากสร้อยลูกปัดอุทอง อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ มีค่าเฉลี่ย 4.67 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อยู่ที่ 0.59 ด้านลวดลายสามารถสื่อถึงอัตลักษณ์ของอุทอง ความเหมาะสมของสีและลวดลาย มีค่าเฉลี่ย 4.82 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อยู่ที่ 0.46 ด้านความเหมาะสมของลวดลายกับนวัตกรรมทางศิลปะ มีค่าเฉลี่ย 4.79 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.41 และด้านความคิดสร้างสรรค์ ในการออกแบบลวดลายศิลปะ มีค่าเฉลี่ย 4.78 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.41 ลวดลายอัตลักษณ์จาก พวงมะโหด อยู่ในระดับมากที่สุดในทุกข้อ มีค่าเฉลี่ย 4.76 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.48 พบว่า ด้านความเหมาะสมของสีและลวดลาย มีค่าเฉลี่ย 4.86 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.37 ด้านลวดลายสามารถสื่อถึง อัตลักษณ์ของอุทอง มีค่าเฉลี่ย 4.83 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.38 ด้านลวดลายร่วมสมัย มีค่าเฉลี่ย 4.80 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อยู่ที่ 0.42

Table 3. Summary of results average values of cultural patterns for printing on fabric

3 Patterns for printing on fabric	$\bar{X}$	S.D	satisfaction
Art group - Sculpture (Dharmachakra)	4.68	0.57	Most
Cultural group -Costume accessories (bead necklace)	4.67	0.59	Most
Wisdom group - Phuang Mahot	4.76	0.48	Most
summary	4.70	0.55	Most

จากตารางที่ 3 พบว่าบุคคลทั่วไปมีความพึงพอใจต่อลวดลายมากที่สุด ทั้ง 3 ลวดลาย โดยลวดลายอัตลักษณ์ จากสร้อยลูกปัดอุทงความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.67 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.59 ลวดลายอัตลักษณ์ จากธรรมจักรอุทงอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.68 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57 และลวดลายอัตลักษณ์ จากพวงมะโหตร ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.76 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.48

อภิปรายผล

ผลการออกแบบและสร้างสรรค์ลวดลายวัฒนธรรมจากอัตลักษณ์อุทง จากการศึกษาพบว่าอัตลักษณ์อุทงสามารถแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มศิลปะ กลุ่มวัฒนธรรม และกลุ่มภูมิปัญญา รวมทั้งสิ้น 9 ประเภท นำมาวิเคราะห์ และออกแบบลวดลายผลที่ได้คือ ลวดลายสื่อถึงวัฒนธรรมของอุทง ผลการออกแบบลวดลายอุทงแต่ละประเภทบ่งบอกถึงความเป็นอัตลักษณ์ของอุทง ลวดลายส่วนใหญ่มีความแปลกใหม่ มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถนำไปเป็นลวดลายต้นแบบสำหรับกลุ่มอาชีพวิสาหกิจชุมชน อำเภออุทง จังหวัดสุพรรณบุรี สำหรับผลิตภัณฑ์สิ่งทอร่วมสมัย ได้แก่ เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย ตลอดจนงานศิลปะบนผืนผ้า ซึ่งสอดคล้องกับสุพิศ เสียงก้อง [8] ที่ทำการวิจัยเรื่องการสร้างลวดลายต้นแบบ จากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมเมืองชลบุรีเพื่อนำไปใช้ในการออกแบบลวดลายบนบรรจุภัณฑ์ ซึ่งผลการวิจัย พบว่า ลวดลายต้นแบบที่ได้จากอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมเมืองชลบุรี สามารถสื่อสาร สื่อความหมายเป็นตัวแทนของชุมชนที่มาของผลิตภัณฑ์ได้อย่างดี มีความสวยงามและสามารถสร้างจุดจดจำเกี่ยวกับ สินค้าและแหล่งที่มาได้ นอกจากนี้ด้วยรูปแบบของลวดลายต้นแบบที่ออกแบบให้เป็นลายเส้นเรียบง่าย สามารถ นำมาต่อกันเป็นลวดลายต่อเนื่องได้หลากหลายแบบไม่สิ้นสุด ก็จะสามารถนำไปสร้างลวดลายได้สำหรับผลิตภัณฑ์ อื่นๆ ภายใต้อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมเดียวกันได้อีกด้วย

ผลการศึกษาความพึงพอใจของบุคคลทั่วไปที่มีต่อลวดลายวัฒนธรรมจากอัตลักษณ์อุทง ผลความพึงพอใจ ทุกลวดลายอยู่ในระดับมากที่สุด สามารถใช้เป็นลวดลายต้นแบบให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน หรือกลุ่มอาชีพในอำเภออุทงได้ ซึ่งลวดลายมีความร่วมสมัย สามารถสื่อออกมาหรือแสดงให้เห็นถึงความ เป็นอัตลักษณ์ หรือสัญลักษณ์ของอุทง จังหวัดสุพรรณบุรีได้ดี สามารถนำไปทำเป็นลวดลายสิ่งทอ ลวดลายผลิตภัณฑ์ที่ส่งเสริมอาชีพ จำหน่ายได้มากขึ้น เพิ่มความหลากหลาย ลวดลายเป็นต้นแบบให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอุทง จังหวัดสุพรรณบุรี ช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มและช่วย อนุรักษ์วัฒนธรรมของอุทง นำอัตลักษณ์ท้องถิ่นมาสร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์ ส่งผลให้สมาชิกมีอาชีพที่มั่นคง สามารถสร้างรายได้เลี้ยงครอบครัวได้ นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างคุณค่าให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง ซึ่งจะช่วยในการพัฒนาประเทศได้อีกทางหนึ่ง ซึ่งตรงกับกุลจิต เสงี่ยม ที่ทำการวิจัย เรื่องการออกแบบผลิตภัณฑ์พื้นถิ่นกับลวดลายวัฒนธรรมเขมรในอีสาน [7] ผลการวิจัยพบว่า ผลงานสามารถเป็นต้นแบบให้กับกลุ่มชุมชนในพื้นที่เขตจังหวัดอุตรธานี และสามารถสื่อสารเรื่องราว

ประวัติศาสตร์ศิลปะอีสานได้อย่างชัดเจนมากขึ้นอีกทั้งเพื่อเป็นแนวทางในการอนุรักษ์และพัฒนาผลิตภัณฑ์พื้นถิ่นให้ ยั่งยืนสืบไป นอกจากนี้ ลวดลายจากอัตลักษณ์อุทง บางลวดลายเหมาะสำหรับเครื่องแต่งกายประเภท เสื้อผ้า และบางลวดลายเหมาะสำหรับสิ่งทอ ประเภท เครื่องตกแต่งบ้าน เช่น ผ้ามา่าน ผ้าบุเฟอร์นิเจอร์ โคมไฟ เป็นต้น

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร และคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ ที่ให้การสนับสนุนงบประมาณ รวมทั้งให้ความอนุเคราะห์สถานที่ในการดำเนินงานวิจัย ขอขอบคุณ สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ทุกท่าน

References

- [1] Chusut, A. (2021). *Artistic, cultural and anthropological innovations*. National Innovation Agency (Public Organization). <https://www.nia.or.th/aestheticinnovationculture>.
- [2] Cochran. W.G. (1997). *Sample techniques* (3rd ed.). Wiley.
- [3] Contemporary Art and Culture (OCAC), Ministry of Culture and Silpakorn University. (2022). *Contemporary art creation project to expand cultural capital*. <https://shorturl.asia/C5qE1>
- [4] Malithong, K. (2000). *Principles, concepts, theories on innovation, technology and information*. <https://sites.google.com/site/jiraporninnovation/theory>.
- [5] National Electronics and Computer Technology Center. (n.d.). *Retracing the Dvaravati era, the ancient community of U Thong*. https://www.navanurak.in.th/U_Thong_Travel/index/application/index.php?lang=th
- [6] Prajanban, J. et al., (2018). *Context of the U Thong District area, Suphanburi Province. Biodiversity and local intellectuality in the area of Amphoe U thong, Suphanburi Province*. Bansomdej chaopraya Rajabhat University.
- [7] Sengna, K. (2021). The Local product design with motifs cultural Khmer in Northeast. Udon Thani Rajabhat University. *Udonthani Rajabhat University Journal of Humanities and Social Sciences*, 10(1), 74. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/hsudru/article/view/242693/169007>.
- [8] Siengkong, S. (2020). *The creation of embellishment from Mueang Chonburi cultural identity for packaging graphic design*. Research projects in the category of grants for creative research and innovative research. Buuir. Faculty of Fine and Applied Arts, Burapha University. <https://buuir.buu.ac.th /xmlui/handle/1234567890/10272>
- [9] Sunpongsri, K. (2015). *Modern art* (2th ed.). Chulalongkorn University Publisher.
- [10] Wongratana, C. (2019). *Techniques for using statistics for research*. Chulalongkorn University Book Center.